

Istorija porodice Obad iz Blagaja

Zapis 1: Prezime Obad – rasprostranjenost i porijeklo

Uvod

Ovaj zapis nastao je iz interesa za istraživanje porodičnog stabla familije Obad iz Blagaja kod Mostara. U uvodnom dijelu govori uglavnom generalno o porijeklu i rasprostranjenosti prezimena Obad u regiji i svijetu. Drugi dio govori o Obadima bošnjacima sa području BiH. Kako se do sada pokazuje, svi oni vuku porijeklo iz Blagaja kod Mostara.

Iako relativno kratak, ovaj rad je rezultat relativno dugog iščitavanja relevantnih tekstova i pretraživanja po internetu.

Neposredni okidač koji je inicirao ovo malo istraživanje je dostupnost prevoda dokumenata iz turskog perioda koje je napravio r. Hrvzija Hasandedić, istoričar orientalista, dugogodišnji radnik Arhiva Hercegovine u Mostaru. Sidžili (Sudski registri) sadrže zvanične presude izrečene od kadije (sudije) po raznim parnicama, zapise o vjenčanjima, proglose zvaničnih vlasti stanovnicima i slično iz turskog perioda u Blagaju. Međutim, osim osnovnog značenja, onaj ko je zainteresiran naći će u tim tekstovima mnogo informacija koji daju vjerodostojnu i nevjerovatno interesantnu sliku o životu u Blagajskom kadiluku, prije tristo i više godina. Između ostalog i o porodicama koje su živjele u to doba na ovim prostorima. Mnoge od njih su izumrle, neke žive na drugim prostorima ali ima i jedan, ne mali broj, čiji potomci sa istim prezimenom i danas žive u Blagaju, i druže se u staroj blagajskoj čaršiji kao nekad, prije tristo i više godina.

Prezime Obad u Hrvatskoj i svijetu

Odmah na početku istraživanja o ovoj grani naših predaka, nameće se pitanje prezimena Obad. Kako je nastalo i kuda je rasprostranjeno? Površnje istraživanje na internetu daje interesantne rezultate, ne dajući konačan odgovor, odnosno dajući više mogućih odgovora, od kojih opet, svaki može biti tačan, zavisno na koju grupu ljudi se gleda.

Prezime Obad je prilično rasprostranjeno u Hrvatskoj i jugoistočnoj Hercegovini (zaledje Neuma), među katoličkim domaćim stanovništvom. Prema popisu iz 2011 u Hrvatskoj je živjelo oko 500 ljudi sa prezimenom Obad. Iako ih danas najviše živi u Zagrebu, gdje su se vremenom doselili, izgleda da su, kao autohtoni stanovnici živjeli najviše u jadranskom zaledju, i u Hrvatskom Zagorju!

Takođe ih znatan broj potiče iz Neumskog zaledja, sa obe strane granice, u jugoistočnoj Hercegovini i Hrvatskoj.

.. Osim Obad, u Hrvatskoj je još zastupljeno prezime Obadić, rijetko Obadović, što su vjerovatno varijacije prezimena Obad. Najmanje 13 familija sa prezimenom Obad se iselilo iz Hrvatske u druge zemlje. (<https://actacroatica.com/hr/surname/Obad/>).

Površnim pretraživanjem u telefonskim imenicima, izgleda da na području Srbije nema puno prezimena Obad ali ima izvjestan broj prezimena Obadović, Obadić, Sinobad, Obadal, od kojih se barem neka prezimena vjerovatno mogu smatrati varijacijom prezimena Obad. (<https://sbb.rs/telefonija/javni-imenik/>).

Prema izvorima sa Interneta, izgleda da je prezime Obad (sa varijantama) relativno rasprostranjeno u mnogim arapskim zemljama, npr. u Jemenu.

U Maroku je prezime zastupljeno najviše u varijanti Obbad. Prezime se može naći i u ostalim arapskim zemljama, u osnovnom ili srodnom obliku.

The screenshot shows a LinkedIn search results page for the name 'Obad'. It displays five profiles from different users:

- Mohammed Obad**: Field Coordinator at NFDHR, WASH Officer at M.C., Executive Assistant to The CEO at Louadden Ltd, Field Engineer at ASN, Structural Designer and Site Engineer at Exceed Language Center, Sana'a University Engineering College, Jamal Abdussa'ad School, Sana'a. Summary: Experienced Project Coordinator with a demonstrated history of working in the humanitarian response industry. Skilled in Nonprofit.
- Mohammed Obad**: Network and System Engineer at Yemen LNG Company, Yemen - Oil & Energy. Current: Network and System Engineer at Yemen LNG Company. Past: LAN and WAN Supervisor at Mobile Telecommunication Networks, Network and System Engineer at Natoit.
- Mona OBBAD**: Ingénieur études et développement at Morocco - Computer & Network Security. Past: Projet de fin d'études at IT6 Consulting, stage at Bank Al-Maghrib, stage entrepreneurial en développement dans l'économie digitale... Education: Ecole Nationale Supérieure d'Informatique et d'Analyse des Systèmes - ENSIAS
- Sarah OBBAD**: Conseillère commerciale chez Rodesma, Casablanca Prefecture, Morocco - Furniture. Current: Conseillère commerciale al Rodesma. Past: Chargée de clientèle Web at Tasif, Chargée de clientèle at Wafasaf, Commerciale at Groupe Walli, Stagiaire (Service Marketing et...
- soufiane obbad**: Technicien maintenance chez RATP, Casablanca Prefecture, Morocco - Transportation/Trucking/Railroad. Current: Technicien maintenance at Alstrom, Technicien en service électrique au sein de la société leoni à LEONI. Technicien électricien at Delta...
- ADIL OBBAD**: GENERAL MANAGER chez FIDUCIAIRE & BUSINESS CENTER, El Jadida Province, Morocco - Accounting. Current: GENERAL MANAGER at FIDUCIAIRE & BUSINESS CENTER. Past: GENERAL MANAGER at TRAFIC TRAFIC al PEPDIS, GENERAL MANAGER at EURO ACCOUNTING HOUSE, Responsible Concession at Nov Business.
- Abdelkarim Obbad**: Senior IT Manager at Casablanca Prefecture, Morocco - Electrical/Electronic Manufacturing. Education: SUP DE CO MARRAKECH, UNIVERSITE CADY AYAD MARRAKECH. Summary: Ambitieux mais réaliste

Na www.ancestry.com mogu se, između ostalog, naći podaci o imigraciji Ijudi sa prezimenom Obad u USA. Iz imena se može vidjeti da su nosioci prezimena iz dvije grupe: evropskog, kršćanskog porijekla i arapskog, tj. muslimani.

Prezime Obad susreće se i u Africi, u Danskoj živi Emanuel Obad, koji je došao iz Kameruna. (Pretraživanjem na Google-u pod „obad cameroun“ može se naći više profila sa prezimenom Obad)

Prezime Obad iz Bosne i Hercegovine, bošnjačkog porijekla biće posebno obrađeno u drugom dijelu ovog zapisa.

Porijeklo prezimena Obad

Po porijeklu, prezime Obad se, na južnoslovenskom govornom području svrstava u grupu prezimena nastalim po nadimcima. Neko od članova porodice sa nekim, više "uobičajenim" prezimenom je naprimjer dobio nadimak Obad jer je lako „padao u vatru“ tj. žučno reagovao na nešto (vidjećemo kasnije da o ovome postoji i jedno konkretno predanje). Nadimak se prenosi sa koljena na koljeno, dok vremenom neki nasljednici usvoje nadimak kao prezime svoje grane porodice, često da bi se razlikovali od ostalih vrlo razgranatih i mnogobrojnih nosilaca starog prezimena, ili da bi sakrili vezu sa starom porodicom. Generalno, mjenjanje prezimena ili imena zbog sukoba i straha od osvete bilo je relativno često. Takođe, fiksno familijarno prezime kao obavezni dio imena pojavljuje u našim krajevima relativno kasno a uvodi kao obavezno tek od vremena Austrougarske, dakle otprilike, pri kraju 19. stoljeća.

Porijeklo prezimena Obad od nadimka je, dakako, primjenjiva varijanta na nosioce prezimena sa južnoslavenskog govornog područja, gdje obad označava vrstu insekta. Međutim prezime Obad može se naći u mnogo država, ne uzimajući u obzir ljudi sa naših govornih područja koji su se iselili u svijet. Acta Croatica (<https://actacroatica.com/hr/surname/Obad/>) na svojoj stranici piše da se prezime Obad (sa varijantama Obbad i Hobad) može naći u 36 država širom svijeta!

Međutim, šta je sa ostalim nosiocima prezimena, na primjer onim, ne malobrojnim, u arapskim zemljama. Postoji jedna prihvatljiva teorija o porijeklu imena i/ili prezimena Obad na području bliskoistočnih (a djelimično i ostalih) zemalja.

Prema ovoj teoriji, prezime Obad vuče korijen iz starohebrejskog imena Obadiah. U Starom Testamentu (Zavjetu) pominje se prorok Obadiah. Poznato je da Stari Testament priznaju, osim

Jevreja, takođe i Kršćanstvo i Islam, tako da se ime proroka koristilo u sve tri religije (arapski Obadah, latinski Abdias).

The screenshot shows a web page from www.name-doctor.com with the URL www.name-doctor.com/name-abdonas-meaning-of-abdonas-49923.html. The page title is "nas - Name's Meaning of A". The main content area displays the name "ABDONAS" in large letters, with a blue letter "M" icon to its right. Below the name, it says "LANGUAGE FAMILY: AFRO-ASIATIC > SEMITIC > CENTRAL SEMITIC > HEBREW". It also lists "ORIGIN: HEBREW", "NAME ROOT: 'ABDÔN / AVDÔN / 'ÔBAD", and "NATIVE NAME ROOT: 'ABDÔN / AVDÔN / 'ÔBAD (עֲבָדָן)". The "MEANING:" section states: "This name derives from the Hebrew "Abdōn / Avdōn / 'Ôbad", meaning "servile, servant, worshiper". Abdon was the son of Hillel, a Pirathonite, and was the twelfth Judge of Israel mentioned in the Book of Judges". There are also buttons for "BUY CERTIFICATE" and "BUY NAME-DNA".

Na ovaj način nameće se logična mogućnost da se korijen Obad kao prezime mogao proširiti i na evropsko, kršćansko područje, ostavljajući tako mogućnost da se, barem jednim dijelom, prezime Obad može pripisati i drugim a ne nadimačkim korijenima).

Obadija (knjiga)

Iz Wikipedije, slobodne enciklopedije

Obadija ili Avdije je jedna od knjiga Biblike, dio Staroga zavjeta. Pripada u proročke knjige i to u skupinu **12 malih proroka** (12 kraćih proročkih knjiga u Starome zavjetu). Biblijska kratica knjige je Ob. Najkraća je knjiga u Biblijama, ima samo jedno poglavlje, koje se sastoji od 21 retka. Pisac je Obadija (Abdias), čije ime znači "sluga Božji". Ne znaju se podaci iz njegova života. Nije poznato ni vrijeme pisanja ove knjige. Jedni stručnjaci smatraju, da je živio u doba judejskoga kralja **Jorama** (848.-841. pne.), a drugi da je živio u vrijeme razaranja **Jeruzalema**, 586. g. pne. [1]

- Stari zavjet**
- Judaizam, Protestantizam, Katoličanstvo, Pravoslavlje*
- Knjiga Postanka
 - Knjiga Izlaska
 - Knjiga Levitska
 - Knjiga Brojeva
 - Ponovljeni zakon

Prezime Obad kod Bošnjaka

Prezime Obad među bošnjacima nije toliko rasprostranjeno, u svakom slučaju broj je znatno manji od broja hrvata sa istim prezimenom.

I, što je posebno interesantno, izgleda da svi Obadi bošnjaci vuku porijeklo sa jednog relativno malog područja: Blagaja i Vranjevića. Lokalno je uobičajeno mišljenje da Obadi potiču iz Vranjevića (selo oko 4 km jugoistočno od Blagaja) i da su se odatle doselili u Blagaj. Istraživanje u ovom napisu pokazuje da bi moglo biti upravo obrnuto, tj. da su Obadi prvo živjeli u Blagaju a da su se odatle naselili i u Vranjeviće.

Podaci o Obadima koji su živjeli u turskom periodu na području Blagaja su zasnovani na vrlo vjerodostojnjijim izvorima, naime prevodima sudskeih registara blagajskog i mostarskog kadiluka (upravno područje u tursko doba). Izvori su navedeni u registru literature na kraju ovog rada. U sudske registre (turc. Sidžili) mogu se vidjeti podaci o raznim presudama, tužbama, vjenčanjima, raznim objavama izdatim od vlasti pojedincima i stanovništву. Iz tih zapisa se može saznati mnogo detalja o ljudima, običajima, zakonima i načinu života na području Blagaja i Mostara u tursko doba.

Za skupljanje, očuvanje, prevođenje i objavljivanje ovih registara, moramo biti zahvalni vrijednom istoričaru i poligloti, dugogodišnjem radniku Arhiva Hercegovine u Mostaru, r. Hivziji Hasandediću.

Uglavnom svi podaci o osobama i događajima iz turskog perioda na području Blagaja potiču iz naprijed navedenih izvora, dakle vrlo su pouzdani. Tamo gdje su korišteni drugi izvori, npr. usmene predaje, to je napomenuto.

Prema tekstu iz **sačuvanih i prevedenih** dijelova sudskih registara u Blagajskoj oblasti (kadiluk), prezime Obad se pominje najranije 1729, gdje je Husein Obad, sin Ibrahima spahiye Obada svjedočio na vjenčanju sklopljenom u Blagaju.

Osman Badžak, sin Mustafin iz mahale Kosor vjenčao se je, preko svoga zastupnika brata mu Muharema, sa punodobnom djevojkom Umihanom, kćeri Mehmedovom, koju je zastupao brat joj Ibrahim, sin Mehmedov. Zastupanje njena zastupnika posvjedočiše: Hasan, sin Selimov i **Husein, sin Ibrahima spahiye Obada**. Mehri muedžel je utvrđen sporazumno na 10.000 akči. brak je sklopljen u zadnjoj dekadi zulhidžeta 1141 (1729) godine. Svjedoci: hadži Ahmed Ismoko iz Mostara, Zahir Čelebija, sin Ahmedbegov, Džihane, sin Mahmudov, Omer ef., Mahmud, sin Husamagin, Hasan Behmen, Ibrahim čelebija, sin Arslanagin.

(SBK 1728-1732 g, List 73b, prevod HH)

Huseinov otac Ibrahim Obad takođe se više puta pominje u registrima oko 1730. godine, kao svjedok na sudu ili posrednik kod vjenčanja. Obzirom da je 1729. imao punoljetnog sina, može se pretpostaviti da je Ibrahim rođen u drugoj polovini 17 stoljeća, npr. 1680. Da li se rodio u Blagaju ili je doselio odnekud u Blagaj, ne može se zaključiti iz dostupnih izvora.

Do daljnog možemo pretpostaviti da je to bila prva, ili jedna od prvih familija Obada u Blagaju, u svakom slučaju najstarija zabilježena u pisanim dokumentima. Time vjerovatno i najstarija zapisana familija Obada muslimana u Hercegovini.

Bilježi se da je Ibrahim živio u Blagaju, u mahali Dol. Pored Ibrahima, pominje se u to doba (oko 1730) takođe Ibrahimov brat Ishak, a i Durmiš Obad, vjerovatno neki Ibrahimov rođak, jer su garantirali (jamčili) jedan za drugoga na sudu.

Spisak stanovnika mahale Dol koji jamče jedan za drugog:

Husein i Mehmed, jamče jedan za drugog,
Ahmed i Mustafa, jamče jedan za drugog,
Alija i Ibrahim, jamče jedan za drugog,
Selman i Idris, jamče jedan za drugog,
Fazlija i Ibrahim, Hasan i Husein, jamče jedan za drugog,
Ahmed i Mehmed, jamče jedan za drugog,
Ibrahim i Osman, jamče jedan za drugog,
Selman i Mahmut, jamče jedan za drugog,
Husein i Fazlija, jamče jedan za drugog,
Selim i Ahmet, jamče jedan za drugog,
Mustafa i Alija, jamče jedan za drugog,
Mumin i Redžep, jamče jedan za drugog,
Ahmed i Husein, jamče jedan za drugog,
Hasan i Mahmut, jamče jedan za drugog,
Alija i Omer, jamče jedan za drugog,
Šaban i Ibrahim, jamče jedan za drugog,
Ibrahim i Durmiš, jamče jedan za drugog,
Sulejman i Šaban, jamče jedan za drugog,
Ibrahim i Alija, jamče jedan za drugog,
Hasan i Ahmet, jamče jedan za drugog,

Izvod iz SBS 1728-1732 (HH)

U knjizi „Spomenici kulture turskog doba u Mostaru“ (HH), u spisku mostarskih porodica pominje se Durmiš Obad 1780 godine (U zapisima mostarskog suda se, međutim pominje kao svjedok već 1763) . To bi mogao biti rođak ili potomak već pomenutog Durmiša iz Blagaja.

Kako se pominje na više mjesta u zapisima, Ibrahim je bio spahija, što je bila neka vrsta profesionalnog vojnika, konjanika koji je sam plaćao svog konja i opremu. Za uzvrat je dobivao imanje (timar) koje su drugi radili i davali spahiji dio od prihoda. Timar nije bio nasljedan, bio je dodjeljivan spahiji samo na doživotno uživanje. To je vjerovatno razlog da su iz iste porodice i neki nasljednici postajali spahije i tako zadržavali imanje u porodičnoj upotrebi.

Kad se ratovalo, a to je bilo često u to vrijeme, spahije su pozivane u rat, ostalo vrijeme su imali druge dužnosti, naprimjer kao dio posade na blagajskoj tvrđavi, ili , kad zatreba, na drugim tvrđavama u okolini, npr. u Stocu ili Počitelju.

U našim krajevima postojala je takođe praksa da se imućniji, ugledni domaćin takođe titulira kao spahija, iako formalno nije spahija. Moguće da se titula koristila običajno, pošto je, na primjer neki bliži predak bio stvarni spahija. To znači da je moguće da neki ljudi koji su u sidžilima titulirani kao spahije, to u stvarnosti nisu bili.

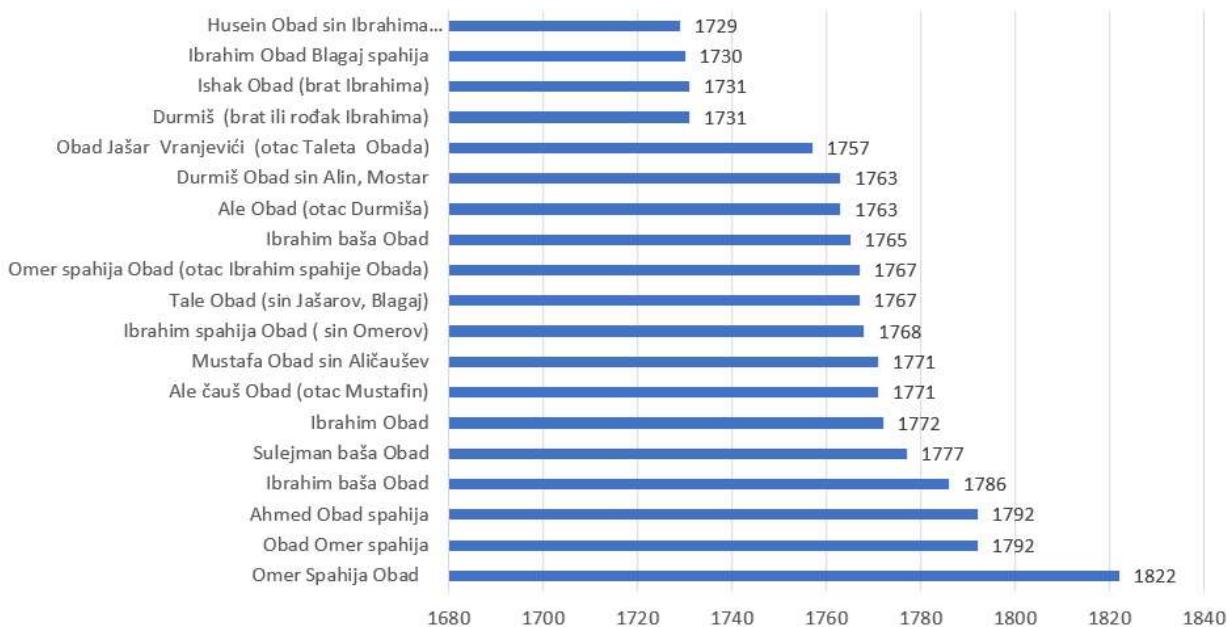
Na osnovu zapisa u registrima može se vidjeti da su svi Obadi spomenuti oko 1730 ili ranije, stanovali u Blagaju kao prvenstvenom mjestu boravka. Spahija Ibrahim Obad je najvjerojatnije imao imanje (timar) u Vranjevićima. Prvi Obad za koga se u dostupnim registrima pominje da je iz Vranjevića je Jašar Obad, a pominje se 1757, dakle 26 godina nakon Ibrahima Obada iz Blagaja. Može se s razlogom pretpostaviti da se neko iz druge generacije Obada iz Blagaja nastanio za stalno u Vranjevićima, gdje su imali imanje.

Nakon 1757, Obadi iz Vranjevića se pominju na više mjesta u registrima. Povremeno se u nekim zapisima pominju Obadi koji stanuju u Blagaju, npr. Tale Obad, stanovnik Carske mahale u Blagaju, pominje se 1767. Koliko Obada je bilo stalno nastanjeno u Blagaju između 1750 i 1880 ne može se odrediti na osnovu registara suda, izgleda da je broj porodica rastao u Vranjevićima, odakle su se pojedinci selili u Blagaj i тамо zasnivali porodice. Odатле i potiče vjerovanje da su Obadi generalno porijeklom iz Vranjevića. Sve zavisi koliko dugo unazad se posmatra. Na osnovu naprijed izloženog, skoro je sigurno da su prvi Obadi muslimani na ovom području imali stalno boravište u Blagaju.

U knjizi „Hercegovina“ u izdanju Srpske Kraljevske Akademije, 1909. godine, autor dr. Jefto Dedijer daje detaljan etnogeografski opis Hercegovine. Između ostalog, navode se prezimena porodica koje su u to doba živjele u pojedinim hercegovačkim mjestima i njihovo porijeklo, prema predanju tada živućih članova. Tako se navodi da u Vranjevićima žive 2 porodice Obada. Ne pominje se prezime Obad u Blagaju. Istraživanje je vršeno vjerovatno oko 1900. godine ili koju godinu prije ili kasnije. Ovdje bi se možda moglo raditi o previdu, jer se zna da je u tom periodu u Blagaju živjela najmanje jedna porodica Obad. Naime, pradjed autora ovog rada, Mehmed Obad je stanovaor u Blagaju u to vrijeme. Njegovi sinovi su rođeni u Blagaju 1891. i 1889. godine.

Dedijer u svojim istraživanjima nije koristio izvore na turskom jeziku što je takođe značajno ograničenje kad je u pitanju porijeklo porodica. Njegova istraživanja prezimena su zbog toga ograničena na 19. stoljeće i uglavnom bazirana na predanjima, barem što se tiče porijekla prezimena.

Obadi u Blagaju i Vranjevićima prema godini kad su prvi put pomenuti u registrima blagajskog kadiluka

*Tekst u zagradi dodao MO kao dopunu, ostalo je navedeno kako se pominje u registrima

O porijeklu prezimena Obad kod Bošnjaka

Papratica kod Neuma je mjesto odakle se smatra da potiču Obadi katolici u Hercegovini. U raznim izvorima se pominje da se ova grana Obada ranije zvala Bronzić (moguće naći na internetu). Prema dostupnim izvorima na internetu može se pretpostaviti da je usvajanje novog prezimena moglo biti najranije u krajem 18 ili u 19 stoljeću. Ako je to tačno, onda su Obadi muslimani iz Blagaja stariji nosioci prezimena nego Obadi katolici. Logično se onda može isključiti mogućnost da su Obadi u Blagaju potomci nekog Obada katolika koji je prešao na islam. Uostalom, ova pretpostavka o porijeklu prezimena Obad u Blagaju se i ne pominje nigdje, pismeno ili kroz predanja.

U naprijed navedenoj knjizi Hercegovina, Dedijer je takođe napravio spisak prezimena porodica koje su u to doba stanovali u pojedinim mjestima Hercegovine. Dodate su kratke informacije o porijeklu pojedinih porodica. Ove informacije su uglavnom zasnovane na predanju tada živućih članova porodica.

Za porodice Obada iz Vranjevića, navodi se da potiču iz Hajdina u Turskoj !

U knjizi Riste Miličevića „Hercegovačka prezimena“ izdatoj u Beogradu 2005, pominje se ista informacija o porijeklu Obada muslimana, vjerovatno prenešena iz Dedijerove studije. Za Obade katolike navodi se međutim da su prezime dobili po nadimku.

OBAD (k.m). **Obadi** (k) su u Prapratnici (Hutovo, Neum). Porijeklom su iz Riđana u Crnoj Gori. Zvali su se Miloševići, a zatim Bronzići. Prezime Obad dobili su po nadimku nekoga svog pretka koga su odredili na jednom seoskom zboru da goni Turcima konje, a on se tada "zaobadao kao obad" (84:190). **Obadi** (m), u Vranješevićima i Blagaju (Mostar). Porijeklom su "iz Hajdina u Turskoj" (59:255). Ima ih nastanjenih i u Mostaru. Iz porodice Obad u Blagaju potiče narodni heroj **Šefik Obad**, rođen 1922. godine. *Prezime Obad u Crnoj Gori je ističe se u radu sa omladinom*

Uz neophodnu mjeru nesigurnosti u informacijama zasnovanim na predanju, informacija je originalna i time interesantna da svrati ozbiljniju pažnju.

U ovom radu je već navedeno da je prezime Obad prilično rasprostranjeno u arapskim zemljama.

Mjesto Hajdin, kao takvo, ne može se naći na današnjoj karti Turske, ali se pominje mjesto Hadjin, moguće je da je vremenom ime greškom zapamćeno pogrešno.

Mjesto Hadjin postoji, ili bolje rečeno, postojalo je u Turskoj, u oblasti grada Adana. Izgleda da je stanovništvo Hadjina bilo pretežno Armenijskog porijekla i da su silom raseljeni tokom političkih previranja u Turskoj, početkom 20. vijeka. U današnjoj Turskoj se to mjesto zove Saimbeyli.

www.Hadjin.com *A Town No More*

Harold Mark Keshishian 1929-2010

This web site has been established to keep the many Hadjintsi descendants especially in the third, fourth, fifth, sixth and even now to the seventh generations informed of the history and heritage of Hadjin, a town that exists no more. It existed on the same site that the town of Siambeyli exists today albeit in a very different context. I am sure that to many if not all the readers of

Mogućnost da je sa turskom vojskom ili kasnije u Hercegovinu došao sa istoka neko ko se prezivao Obad nije nevjerovatna. Taj Obad bi mogao biti začetnik familije Obad u Blagaju.

Zaključak

Prezime Obad bošnjačkog porijekla zastupljeno je uglavnom u Bosni i Hercegovini. Trenutno najviše ljudi sa tim prezimenom živi u selu Vranjevićima, udaljenom oko 4 km jugoistočno od Blagaja kod Mostara. Takođe žive u Blagaju, Mostaru, Kaknju, Zenici, Tuzli, a jedan dio je 1993 dospio u Dansku, Norvešku i Švedsku. Prema slobodnoj procjeni, uku pno trenutno postoji između 100 i 200 ljudi bošnjačkog porijekla, sa prezimenom Obad (2019).

Koliko se zna, svi bošnjaci nosioci prezimena Obad starinom potiču iz Blagaja i Vranjevića. Izvjesno je da su prve porodice Obada bile nastanjene u Blagaju i da su imali imanje (timar) u Vranjevićima. Otprilike jednu generaciju kasnije pojavljuju se u pisanim dokumentima Obadi koji su stalno nastanjeni u Vranjevićima.

Prema sačuvanim i prevedenim pisanim izvorima iz turskog perioda (registri suda blagajskog kадилука), prvi put prezime Obad se pominje 1729 godine, gdje se Husein Obad pominje kao svjedok na vjenčanju u Blagaju. Obzirom da se i njegov otac Ibrahim takođe više puta pominje u registrima, logično se nameće da je Ibrahim rođen krajem prethodnog vijeka, što ukazuje da se Obadi pojavljuju već krajem 17. vijeka. Da li se pojavljuju ranije nije poznato, jer nema sačuvanih pisanih dokumenata iz ranijeg perioda (Blagajski kадилук, a time i sud postojao je već od druge polovine 15. stoljeća).

Da bi se stekao utisak o vremenskoj distancie : Računajući od Ibrahima Obada, generacija autora ovog članka (r.1952) mogla bi biti 11. generacija Obada iz Blagaja (računajući sa prosječnom životnom starošću 65 godina i generacijskom dužinom od 25 godina.)

Mustafa Obad,sin Ali čaušev vjenčao se je ,preko svoga zastupnika spomenutog mu oca iz Počitelja,sa Razijom Kovač,kćeri Omerovom koju je zastupao Kunarić Husein.Ovo posvjedočiše Mustafa Benić i Salih Kić iz spomenutog mjesta.Mehri muedžel je 15.000 akči.Bruk je skopljen 4.ševela 1184 (1771)godine.Svjedoci:Osman aga,topdžija,brat mu Ferhatbeg,Mula Ahmed Šahinagić,Osman spahija Džiho,Topal Šarić,Šaban,muzur.
(SBK 1769 – 1787,list 24a,prevod HH)

Za Obade katolike iz Neumskog zaleđa, na više mjesta se bilježi da su se izvorno prezivali drugačije (Bronzić), a da su prezime Obad dobili po nadimku nekog od predaka.

Za Obade iz Blagaja, naprotiv, ne postoje takvi pismeni tragovi ili usmene predaje. Takođe ne postoje tragovi da su neki od Obad katolika prešli na islam za vrijeme turskog perioda. Faktički, na osnovu zapisa iz registara blagajskog kадилука može se pretpostaviti da se prezime Obad u Hercegovini znatno prije pojavljuje kod muslimana nego kod katolika.

Prema predaji zabilježenoj u istraživanju Jefte Dedijera, objavljenom provedenom početkom 1900-tih godina i objavljenom u studiji „Hercegovina“, objavljenoj 1909., Obadi u Blagaju (Vranjevićima) su došli iz Turske, iz mjesta Hadjina. Istu informaciju prenosi i drugi autor, Risto Milićević u svojoj knjizi „ Hercegovačka prezimena“ izdatoj 2005. godine. Koliko je istine u ovom predanju, skriveno je u magli prošlosti.

Radoznalost, ta moćna pokretačka snaga sadržana u svakom ljudskom biću, je valjda razlog da ljudi istražuju i bilježe svoje porodično stablo i pokušavaju dokučiti što dalje u prošlost svog porijekla. Vremenom je ovaj interes postao masovan, hiljade istoričara amatera u svijetu istražuje svoje korijene. Genealogija je postala i unosan posao, što se vidi po mnogobrojnim stranicama na internetu koje profesionalno pružaju pomoć u ovakvim istraživanjima.

Ovim tekstrom pokušao sam malo osvijetliti unazad, zaviriti u prošlost i vidjeti ko su bili neki od naših predaka i odakle su došli u ovaj kutak Hercegovine. Ko zna, možda će neko od naših nasljednika osvijetliti još dalje.

Korišteni izvori:

1. Sidžil Blagajskog kadije 1698-1779 – kat.br. 297 – Kratki prevod H.Hasandedić
2. Sidžil blagajskog kadije 1728-1732, prevod H.Hasandedić
3. Sidžili Blagajskog kadije, prevod HH, izvodi za porodicu Obad, Šućrija Čusto
4. Muslimanska baština bošnjaka u južnoj i srednjoj Hercegovini, Hivzija Hasandedić
5. Spomenici kulture Turskog doba u Mostaru, Hivzija Hasandedić
6. Genealoška istraživanja, Hivzija Hasandedić
7. Hercegovačka prezimena, Risto Milićević,
8. Hercegovina, etnografska studija, Dr Jefto Dedijer
9. Internetski izvori

Mustafa Mujo Obad, maj 2019

Herning, Danska